

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของการเรียนวิชาชีพ และผลลัพธ์จากการเรียนวิชาชีพ
กับการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นต่างสายอาชีพ
กรรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ : การศึกษาเฉพาะการในจังหวัดอุบลราชธานี

นายธนกร จำปาวัลย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-067-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018302

丁10314519

THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE TOWARDS VOCATION LEARNING
AND VOCATIONAL LEARNING ACHIEVEMENT WITH KHIT-PEN
OF STUDENTS COMPLETING DIFFERENT VOCATIONAL SHORT COURSE
PROGRAMS OFFERED BY THE NON-FORMAL EDUCATION DEPARTMENT,

THE MINISTRY OF EDUCATION : A CASE STUDY OF
CHANGWAT UBON RATCHATHANI

MR. NUSORN CHAMPAVAN

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Non-Formal Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-067-3

นักอวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและการเรียนวิชาชีพ และผลลัพธ์จากการ
เรียนวิชาชีพ กับการ "คิดเป็น" ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
ระยะสั้น ต่างสายอาชีพ รวมทั้งศึกษาอกโรงเรียน กระทรวง
ศึกษาธิการ; การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี

โดย

นายนสร จำปาวัลย์

ภาควิชา

การศึกษาอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ อุ่นตา นาพกุณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวนวัฒ

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยาลัย

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

..... ศ.ดร. ศรีรัตน์ ประชานนท์ ประธานกรรมการ

(อาจารย์ สุนทร สุนันท์ชัย)

..... ศ.ดร. หม่อม..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ อุ่นตา นาพกุณ)

..... ศ.ดร. สมชาย..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวนวัฒ)

..... ดร. นพชัย..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อาชัยญา รัตนอุบล)

ศูนย์วิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นุสร จำปาวัลย์ : ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาชีพ กับการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นต่างสายอาชีพ กรมการศึกษากองโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ : การศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดอุบลราชธานี

(THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE TOWARDS VOCATION LEARNING AND VOCATIONAL LEARNING ACHIEVEMENT WITH KHIT-PEN OF STUDENTS COMPLETING DIFFERENT VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS OFFERED BY THE NON-FORMAL EDUCATION DEPARTMENT, THE MINISTRY OF EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT UBON RATCHATHANI)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศ.อุ่นตา นาคุณ และ รศ.ดร.กิริชัย กาญจนวนวاسي 158 หน้า

ISBN 974-581-067-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ กับการคิดเป็น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาชีพกับการคิดเป็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น กรมการศึกษากองโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามหมวดวิชาชีพ และสร้างสมการทำนายการคิดเป็น จากเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า

- เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการคิดเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกหมวดวิชาชีพ
- ผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับการคิดเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกหมวดวิชาชีพ คือ หมวดวิชาศิลปกรรม อุปสาหกรรม พาณิชยกรรม และหอกรรม ตามลำดับ
- คะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และคะแนนผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาชีพ สามารถทำนายการคิดเป็นได้ มีสมการดังอยู่ดังนี้
$$\hat{Y} = 22.28390 + 0.09045 X_{(ACHI)} + 0.00034 X_{(ATT)}$$
$$\hat{Z}_Y = 0.39704 X_{(ACHI)} + 0.00161 X_{(ATT)}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การศึกษากองโรงเรียน.....
สาขาวิชา การศึกษากองระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา 2534 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเรื่อง .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเรื่อง .....

C 243897 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD : RELATIONSHIP/ATTITUDE TOWARDS VOCATION LEARNING/VOCATIONAL LEARNING ACHIEVEMENT/KHIT-PEN

NUSORN CHAMPAVAN : THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDE TOWARDS VOCATION LEARNING AND VOCATIONAL LEARNING ACHIEVEMENT WITH KHIT-PEN OF STUDENTS COMPLETING DIFFERENT VOCATIONAL SHORT COURSE PROGRAMS OFFERED BY THE NON-FORMAL EDUCATION DEPARTMENT, THE MINISTRY OF EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT Ubon Ratchathani : PROF. OONTA NOPAKUN, ASSO. PROF. SIRICHAI KANGHANAWASEE, PH.D. 158 PP. ISBN 974-581-067-3

The objectives of this research were to study the relationship between attitude towards vocation learning with khit-pen and to study the relationship between vocational learning achievement with khit-pen of students completing vocational short course programs by the non-formal education department, the ministry of education, classified by different vocational programs and to construct the multiple regression equation in order to predict khit-pen by attitude towards vocation learning and vocational learning achievement.

The research findings were as follow :

1. There were no significant positive correlation between attitude towards vocation learning with khit-pen at the .05 level among different vocation programs.

2. There were significant positive correlation between vocational learning achievement with khit-pen at the .05 level among different vocation programs ; Art and crafts vocational program, Industrial vocational program, Business and commercial vocational program and Home economics vocational program, respectively.

3. The scores on khit-pen were predicted by scores on attitude towards vocation learning, vocational learning achievement. The multiple regression equation of raw scores and standard scores were as follow.

$$\hat{Y} = 22.28390 + 0.09045 X (\text{ACHI}) + 0.00034 X (\text{ATT})$$
$$\hat{Z}_Y = 0.39704 X Z_{(\text{ACHI})} + 0.000161 X Z_{(\text{ATT})}$$

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษากระบวนการโรงเรียน
ปีการศึกษา 2534

ดำเนินการโดยนักวิจัย .....
ดำเนินการโดยอาจารย์ที่ปรึกษา .....
ดำเนินการโดยอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และประธานกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับความเอาใจใส่ดูแลอย่างดีจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่านคือ ศาสตราจารย์อุ่นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ศิริชัย กาญจนวاسي ที่ได้มีส่วนสำคัญในการให้แนวทางในการวิจัยในแต่ละชั้นตอน ให้เวลาผู้วิจัย ได้พัฒนาและปรึกษาโดยสมำเสมอ รวมทั้งแนะนำแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจโดยตลอด นอกจากนี้ยังได้สละเวลาเพื่อตรวจสอบแก้ไขส่วนบกพร่องในการเรียนเรียง และนำเสนอวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงครั้ง ถือโอกาสเขียนขอบคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบคุณ อ. สุนทร ลุนนกชัย ดร. กล้า สมมาตรกุล ดร. กองอยู่ แก้วไกรอะ ดร. สวัสดิ์ อุดมโภชน์ และอาจารย์ชาตรี อายุวัฒนา ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะในการทำเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ด้วยความเต็มใจยิ่ง

ขอขอบคุณ คณิตยา มุขลาย คุณรังสรรค์ วิบูลอุปัมณ์ ที่ให้การช่วยเหลือในการ ภาครูปประกอบเครื่องมือการวิจัย และการวิเคราะห์ผลการวิจัยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และเนื่องจากทุกการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับอุดหนุนการวิจัยจากนักที่ศึกษาลัจลัจ จึงขอขอบคุณ นักที่ศึกษาลัจลัจ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ และนักศึกษาคุณยศการศึกษากองโรงเรียนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สุ่มทายที่นี้ ผู้วิจัยครั้งนี้ขอกราบขอบคุณ บิดา แม่ค่า ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเลื่อมมาจนสำเร็จการศึกษา

นุสร จำปาวัลย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิจกรรมประจำภาค.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	สมมติฐานการวิจัย.....	5
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	ข้ออกกลงเบื้องต้น.....	7
	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	8
	คำจำกัดความของ การวิจัย.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	สรุปเดิมทั้งหมด	10
	ภาระคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	เจตคติของการเรียน.....	10
	ความหมายของเจตคติ.....	11
	ธรรมชาติของเจตคติ.....	12
	ลักษณะของเจตคติ.....	13
	องค์ประกอบของเจตคติ.....	13
	สาเหตุการเกิด เจตคติ และการเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	15
	การศึกษา และการวัดเจตคติ.....	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	มาตรฐานดูแลคุณภาพการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	20
	มาตรฐานดูแลคุณภาพการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	22
	การวัดและประเมินผลลัมภุทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพ	23
	ผลลัมภุทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพ	24
	การวัดผลลัมภุทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพ	24
	แบบทดสอบการวัดผลลัมภุทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพ	25
	การวัดผลลัมภุทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพ กรรมการศึกษานอกโรงเรียน	26
	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกับผลลัมภุทธิ์ทางการเรียน	26
	คิดเป็น	27
	ความหมายของการคิด	27
	ความเป็นมาของ การคิดเป็น และความหมายของการคิดเป็น	29
	ลักษณะของคนคิดเป็น	31
	ขั้นตอนของการกระบวนการคิดเป็น	33
	การใช้ข้อมูล 3 ประเทกประสงค์ในการแก้ปัญหา	34
	การคิดเป็นกับการแก้ปัญหา	37
	ความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคล	38
	การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดเป็น	39
	คิดเป็นกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ	41
	ความสามารถในการแก้ปัญหา	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น.....	44
	ลักษณะการจัดองค์ประกอบ และรูปแบบการเรียนการสอน สายอาชีพ.....	44
	หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น กรรมการศึกษานอกโรงเรียน....	48
	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด.....	51
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
	กำหนดประเด็นปัญหาที่สนใจ.....	60
	ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
	กำหนดกรอบความคิดของการศึกษา.....	61
	กำหนดประชากรในการศึกษา.....	62
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4	ศูนย์วิทยทรัพยากร อุบลราชธานีมหาวิทยาลัย	71
5	สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	96
	สรุปผลการวิจัย.....	96
	อภิปรายผล.....	105
	ข้อเสนอแนะ.....	110

สารนัย (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณาธิการ.....	112
ภาคผนวก.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2533.....	63
2	ค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และแบบวัด การคิดเป็น.....	72
3	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพกับ แบบวัดการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น รุ่นที่ 1 ปี พ.ศ. 2533 คุณย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด อุบลราชธานี จำแนกตามเพศ.....	73
4	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และ แบบวัดการคิดเป็น จำแนกตามช่วงอายุ.....	74
5	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และ แบบวัดการคิดเป็น จำแนกตามลักษณะการสมรส.....	75
6	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพและ แบบวัดการคิดเป็น จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	76
7	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และ แบบวัดการคิดเป็น จำแนกตามอาชีพ.....	77
8	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ และ แบบวัดการคิดเป็น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	78
9	ค่าเฉลี่ย ค่าล้วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการ เรียนวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ.....	79
10	ค่าเฉลี่ยและค่าล้วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวด วิชาชีพ.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกเป็นรายชื่อ.....	85
12	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	86
13	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนผลลัมภุกรีผลทางการเรียนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	87
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหลัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ กับคะแนนการคิดเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	88
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหลัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลลัมภุกรีทางการเรียนวิชาชีพ กับคะแนนการคิดเป็น ของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	89
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหลัมพันธ์ระหว่างคะแนนการคิดเป็น คะแนนเจตคติ ต่อการเรียนวิชาชีพ และคะแนนผลลัมภุกรีทางการเรียนวิชาชีพ.....	91
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจากตัวเกณฑ์ และคะแนนจากตัวพยากรณ์.....	92
18	ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ ค่าความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหลัมพันธุ์ ค่าความคลาดเคลื่อนของ การพยากรณ์ และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคณิต.....	93
19	จำนวนและค่าร้อยละ ผู้ตอบแบบวัดการคิดเป็นเรื่องที่ 13 เรื่อง อยากลอง ของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น..	94
20	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดเป็น เรื่องที่ 13 เรื่องอยากรลอง ของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น จำแนกตามหมวดวิชาชีพ.....	95